

פינוי דיירים מבתיהם ותוכניות התנחלות בשיח' ג'ראח: מקרה שמעון הצדיק

תקציר

ב-17 במאי, שתי משפחות פלסטיניות משכונת שיח' ג'ראח שבמזרח ירושלים קיבלו צו בית משפט המורה להם לפנות את ביתם עד לתאריך 19 ביולי, 2009. בתאריך זה הבית יועבר לידי בעליו: ארגון המתנחלים נחלת שמעון אינטרנשיונל, המבקש להרוס את השכונה הפלסטינית הקיימת ולבנות במקומה התנחלות בת 200 יחידות דיור.¹

בחודשים האחרונים, פינויים בפועל והפינוי הצפוי של מספר משפחות פלסטיניות משכונת שיח' ג'ראח שבמזרח ירושלים הציתו מחלוקת בינלאומית. הרשויות הישראליות טוענות כי התושבים הפלסטינים איבדו את מעמדם כדיירים מוגנים כיוון שלא עמדו בתשלום שכר הדירה, בעוד הפלסטינים מערערים על תביעות הבעלות הישראליות. נכון לעכשיו, מתנחלים מתגוררים ב-5-6 בניינים באזור, והליכים משפטיים פעילים מאיימים על ארבע משפחות פלסטיניות נרחבות.

מטרת מסמך זה היא להבהיר את הסוגיות הללו בשיח' ג'ראח, ולהעמיד מחלוקת זו בהקשר הרחב יותר של מערך תוכניות פיתוח העלולות להסלים את הסכסוך בעיר ולסכל את האפשרות לפתרון מדיני מוסכם בירושלים.

את המאבק המשפטי שמנהל ארגון המתנחלים נחלת שמעון כנגד הדיירים הפלסטינים מלווה מהלך משלים, והוא תוכניתו של אותו הארגון להרוס את מבני המגורים הנוכחיים ולפנות מאות תושבים פלסטיניים בכדי לפנות את הדרך עבור התנחלות ישראלית חדשה: שמעון הצדיק. התנחלות זו הינה אחת משורת תוכניות החותרות לחדור אל שכונת שיח' ג'ראח ולהקיפה בהתנחלויות ישראליות, ישיבות ומוסדות יהודיים אחרים, כמו גם בגן לאומי, והיא משתלבת עם מאמצי הממשלה לכתר את העיר העתיקה בפיתוח יהודי ולנתקה בפועל מאזורים פלסטיניים.²

המאבק על אזור זה מחדד גם סוגיה נוספת: ניסיונותיהם המתמשכים של מתנחלים, המגובים על ידי מנהל מקרקעי ישראל (ממ"י), "לתבוע מחדש" בעלות על קרקעות במזרח ירושלים אשר היו בבעלות יהודית תחת השלטון הבריטי והעות'מאני. מאמצים אלה מקודמים בכל שטחי מזרח ירושלים, וזאת על אף העובדה כי בית המשפט עומד בסירובו להכיר בתביעות דומות המועלות על ידי בעלי נכסים פלסטינים במערב העיר.

שיח' ג'ראח' בהקשר הכללי

ב-28 באוגוסט 2008 הגישה "נחלת שמעון אינטרנשיונל", ארגון מתנחלים בבעלות אמריקנית, לוועדה המחוזית לתכנון ובניה ירושלים את תכנית בניין עיר (תב"ע) 12705. אם תוכנית זו תאושר, הבתים הפלסטינים הקיימים באזור מרכזי זה יהרסו, כ-500 תושבים יפונו מבתיהם, ו-200 יחידות דיור חדשות ייבנו עבור התנחלות חדשה: שמעון הצדיק.

תוכנית זו, אם תמומש, תאיץ את האחיזה הישראלית והיהודית האיתנה באגן ההיסטורי סביב העיר העתיקה. מספר תוכניות פיתוח, המשתרעות בשיח' ג'ראח' מצפון, הר הזיתים ממזרח ובסילוואן מדרום, חותרות להקיף את העיר העתיקה בהתנחלויות יהודיות ומזימים ציבוריים, ובכך ליצור רצף התיישבותי למערב העיר. מהלכים אלה שואפים גם לנתק את

המלך ג'ורג' 27
ת.ד. 2239
ירושלים 94581

27 King George St.
P.O. Box 2239
Jerusalem 94581

Tel. טל
+972-2-6222858
פקס
+972-2-6233696

www.ir-amim.org.il
mail@ir-amim.org.il

¹ ת.א. 4744/02, תב"ע 12705

² ראו "Parks Fortify Israel's Claim to Jerusalem", ניו-יורק טיימס, 10 במאי 2009

הרצף הפלסטיני הטריטוריאלי עם העיר העתיקה. לבסוף, מהלכים אלה נועדו לחזק את השליטה הישראלית על אזור רגיש זה, תוך סיכון ההיתכנות של הסכם גבולות עתידי בירושלים במסגרת פתרון שתי המדינות.

בשנים האחרונות, ארגוני המתנחלים השקיעו מאמצים ניכרים באזור שיח' ג'ראח, וזאת בתמיכה ומימון ציבוריים בדרגות משתנות. בין המיזמים שהושלמו לאחרונה באזור ניתן למנות את ישיבת בית אורות, עם כמה יחידות דיור עבור התלמידים והמורים, ואת הגן הלאומי עין צורים הסמוך. עמותת אלע"ד, הידועה בפעילותה הארכיאולוגית וההתנחלותית בעיר-דוד/סילוואן, מעורבת בניהול הגן.

כפי שניתן לראות במפה המצורפת, בנוסף על תוכנית שמעון הצדיק ישנן שלוש תוכניות פיתוח ישראליות נוספות המקודמות באזור שיח' ג'ראח:

1. **מלון שפארד**³. תב"ע 2591, אשר אושרה ב-1984, מתירה בנייה של 20 יחידות דיור על אדמת מלון שפארד אשר היתה בעבר בבעלות פלסטינית. הבקשה להיתרי בניה למימוש תוכנית זו נמצאת כעת בעיון הוועדה לשימור היסטורי בוועדת התכנון העירונית.⁴ בימים אלה מקודמת תב"ע נוספת (תב"ע 11536) במטרה להרחיב את התוכנית משנת 1984 על ידי בניית 90 יחידות דיור, בית כנסת, גן ילדים ומעונות. תוכנית זו נמצאת בשלבי האישור הסטאטוטורי הראשונים.
2. **כרם המופתי**. כרם בין 40 דונם עליו ישנה תביעת בעלות פלסטינית. ב-2007 התברר כי מנהל מקרקעי ישראל מחכיר שטח זה לעמותת המתנחלים עטרת כוהנים. תיק זה עומד כעת בפני בית המשפט.
3. **מתחם גלסמן**. על חלקת אדמה סמוכה בבעלות יהודית מתוכנן לקום מרכז וועידות בשם "מתחם גלסמן". בירור ראשוני העלה כי משפחת גלסמן, נדבנים קנדיים, מקושרת לידידי מרכז שמעון ויזנטל ללימודי השואה, ארגון מלוס-אנג'לס הבונה את מוזיאון הסובלנות מעל ומסביב לאתר בית קברות מוסלמי בירושלים.

---

³ ב-1985, מלון שפארד ההיסטורי אשר היה לפניו בבעלות פלסטינית נרכש מהאפוטרופוס לנכסי נפקדים על ידי ארווין מוסקוביץ'. נכון להיום המקום מנהל על ידי מוסקוביץ', עטרת כוהנים ונכסי c&m
⁴ היתר בניה 08-787

מפה: אזור שיח' ג'ראח ותוכניות התנחלות

רקע היסטורי

שיח' ג'ראח' היא שכונה פלסטינית מצפון לעיר העתיקה של ירושלים. בחלקה המערבי של השכונה, סמוך לקו שביתת הנשק משנת 1949, הוא הקו הירוק, מצוי שטח בן 18 דונם המוכר כמתחם שמעון הצדיק על שם הכהן הגדול מימי בית שני הקבור שם על פי הסברה.

אזור זה הפך מוקד לתוכניות פיתוח התנחלותיות בעיר. בלב המחלוקת נמצאים כ-28 מבני מגורים, בהם מתגוררים כעת צאצאיהם של 27 משפחות פלסטיניות שהגיעו למקום ב-1956 (כ-500 איש), ו-5-6 קבוצות מתנחלים (כ-30 איש).⁵

מאז 1972, מתנחלים ישראלים פועלים לבסס נוכחות יהודית ותביעת בעלות על הקרקע באזור, והדיירים הפלסטינים בשמעון הצדיק מתמודדים עם הליכים משפטיים המערערים על בעלותם על הקרקע וזכויותיהם כדיירים. (לסקירה מלאה של ההיסטוריה המשפטית ראו נספח).

מאבקים משפטיים אלה מתמקדים בשלושה נושאים הקשורים זה בזה:

- הכרה משפטית בבעלות על קרקע ומבנים.
- זכויות דיור של הדיירים הפלסטינים.
- אכיפה מפלה של החוק על מתנחלים ופלסטינים המתגוררים במבנים לא חוקיים.

נכון לעכשיו קיימים ארבעה תיקים משפטיים הרלוונטיים לאזור זה:

1. ועד העדה הספרדית נגד סבאג (שבעה בני משפחה). בתיק זה, בבית משפט השלום, מאשים את הנתבעים באי-עמידה בתשלום שכר הדירה ותובע את פינויים.⁶
2. מחמד כאמל אל-כורד נגד אבי דיכטר, השר לביטחון פנים, וניצב אילן פרנקו, מפקד משטרת מחוז ירושלים. בעתירה זו לבית המשפט העליון משפחת אל-כורד מאשימה את משטרת ישראל באכיפה מפלה של החוק ביחס למתנחלים בביתם. הדיון אמור להתקיים בנובמבר 2009.⁷
3. ועד העדה הספרדית ונחלת שמעון אינטרנשיונל נגד עבד אל-פתאח ע'אווי ומאהר חליל חנון. בעתירה זו לבית המשפט השלום מבקשים העותרים לפנות את המשפחות ע'אווי וחנון מביתם בטענה כי לא שילמו את דמי השכירות. המשפחות מואשמות גם בביזיון בית המשפט. תיק זה נדון ב-17 במאי, 2009.⁸
4. סולימאן דרוויש חיג'אזי נגד ועד העדה הספרדית, ועדת כנסת ישראל, נחלת שמעון אינטרנשיונל ופקיד הסדר המקרקעין. בעתירה זו לבית המשפט המחוזי חג'אזי מערער על ההחלטה משנת 1982 ומבקש להוכיח את בעלותו על הקרקע שבמחלוקת.⁹

לפני 1967

קהילה יהודית קטנה שהתיישבה בשלהי המאה ה-19 סביב מתחם הקבר התפזרה בהדרגה החל מתקופת הפרעות בשנות ה-20 וה-30 של המאה הקודמת ועד למלחמת העצמאות ב-1948.

בתקופת השלטון הירדני מ-1948 עד 1867, חלקות אדמה אלה עברו לידי הממשלה הירדנית תחת חוק נכסי אויב. ב-1956, 28 משפחות פלסטיניות אשר קיבלו סעד כפליטים מאונרו"א נבחרו לקבל סיוע במסגרת תוכנית מיוחדת בשיתוף משרד הפיתוח הירדני. על פי ההסכם, המשפחות נתבקשו לוותר על סל ההטבות שלהם כפליטים ולשלם דמי שכירות

⁵ 28 בתים נבנו עבור הדיירים המקוריים של השכונה ב-1956. מאז נוספו כמה יחידות דיור ואחרות נחלקו ליחידות משנה והורחבו.

⁶ ת.א. 19795/08

⁷ בית משפט עליון, תיק מס' 4906/07

⁸ בית משפט שלום 14721/08 ו-14722/08

⁹ בית משפט מחוזי, תיק מס' 7185/09

סמליים למשך שלוש שנים, עד אשר הבעלות על הבתים תועבר על שמם. הבתים, על פי ההסכם, ייבנו על "אדמה שהיתה בבעלות יהודית, אשר תוכר למשרד הפיתוח על ידי האפוסטרופוס לנכסי אויב לטובת תוכנית זו".¹⁰ בתום שלוש שנים, הבעלות לא הועברה רשמית לידי המשפחות.

1972-2001

ב-1972, 27 משפחות (משפחה אחת עזבה על דעת עצמה) קיבלו הודעה כי דמי השכירות אמורים להגיע לידי ועד העדה הספרדית ו-ועד כנסת ישראל – בעלי בית שעל קיומם לא ידעו דבר. באותה השנה הוועדים יזמו מהלך עם מנהל מקרקעי ישראל לרישום האדמות על שמם, בהסתמך על מסמכים עותומאניים מהמאה ה-19.

כעבור עשור, ב-1982, שתי הוועדות תבעו 23 משפחות על אי-תשלום שכר דירה. יצחק טוסייה-כהן, עורך הדין שייצג את המשפחות הפלסטיניות, לא ערער על הלגיטימיות של תביעת הבעלות מצד הוועדים, ותחת זאת הגיע להסכם דיוני – הסכם מחייב עליו ניתן לערער רק אם יוכח כי התבסס על עובדות כוזבות – אשר הכיר במשפחות כ"דיירים מוגנים".¹¹ לטענת המשפחות, טוסייה-כהן לא קיבל את אישורם להגיע להסכם זה. החלטה זו תהווה תקדים משפטי בפסיקה בעתירות נוספות, ובכללם התיקים הנוכחיים. רוב המשפחות, אשר לא רצו להכיר בבעלות הוועדים על האדמות, סירבו לשלם את שכר הדירה.

ב-1997, לאחר שנים של תביעות משפטיות לתשלום שכר דירה ופינוי הדיירים, עתר לבית המשפט פלסטיני תושב ירושלים, סולימאן אל-חג'אזי, כשהוא מערער על טענות הבעלות של הוועדים וטוען לבעלות על השטח שבמחלוקת. תביעתו נדחתה ב-2002, כמו גם ערערו לבית המשפט העליון ארבע שנים מאוחר יותר, ועתירה לבית המשפט המחוזי נדחתה ב-31 במרס 2008. עורך דינם של הדיירים בוחן כעת אפשרויות לצעדים משפטיים נוספים. למרות שבעלות הוועדים לא אושרה בהחלטת בית המשפט משנת 2006 ואף צוין כי הליך הרישום לוקה בחסר, רישומה במרשם המקרקעין לא בוטל מעולם.¹²

בשנת 1999, הפעילות ההתנחלותית בשכונה צברה תאוצה.¹³ קבוצת המתנחלים הראשונה רכשה את זכויות הדיור של אחת המשפחות, ובעקבות זאת חילקה את המבנה לשלוש יחידות בכדי להכשיר מקום למשפחות נוספות. כיום עומד גן שעשועים קטן על החלקה שהיתה ריקה לפני, וביתן קטן עבור השומר המספק אבטחה למתנחלים 24 שעות ביממה ומונע, על פי הטענות, באופן תדיר מהילדים הפלסטינים לשחק בגן השעשועים. ביתן שמירה נוסף עומד מעל מבנה סמוך. ועד העדה הספרדית, אשר כבעלים-שותפים חייב על פי החוק לאשר כל חילופי דיירים, נמנע באופן עקבי מלהגיב בכל צורה שהיא על המימד הפוליטי של הסכסוך.¹⁴

ב-1999, בעקבות אישומים בדבר אי-תשלום שכר דירה ועריכת שיפוצים בלתי חוקיים, אחד מבני משפחת אל-כורד פונה בכוח מביתו והחלק המשופץ של הבית נאטם. כעבור שנתיים, מתנחלים פרצו באופן לא חוקי לחלק הבית שנאטם והתיישבו שם.¹⁵

¹⁰ "כפי שסוכם בין הממלכה ההאשמית של ירדן לבין סוכנות האו"ם לסעד ותעסוקה עבור הפליטים הפלסטינים במזרח הקרוב, למען פרויקט דיור עירוני ברובע שיח' ג'ראח', ירושלים". 3 ביולי 1956

¹¹ תחת הגדרה זו, מובטחת לדיירים ושאריהם הגרים איתם הזכות להתגורר בבתיים כל עוד הם משלמים את שכר הדירה ומציייתים למגבלות הנוקשות בנוגע לתחזוק ושיפוץ הבתים.

¹² בנובמבר 2006, בעקבות החלטת בית המשפט המחוזי, מנהל מקרקעי ישראל קיבל הוראה מטעם פקיד הסדר המקרקעין של בית המשפט לבטל את בעלותם של הוועדים. מנהל מקרקעי ישראל לא יישמו את הוראת פקיד בית המשפט והפנו את התיק בחזרה לבית המשפט.

¹³ שיחות עם תושבים ועורכי דין

¹⁴ מנהל ועד העדה הספרדית, חבר הכנסת לשעבר מטעם מפלגת העבודה יחזקאל זכאי, אמר כי הוועדים יתמכו בכל דייר שישלם את דמי השכירות. (ג'רוזלם פוסט, 18 בפברואר, 1999).

¹⁵ יחידת הדיור של משפחת אל-כורד ממוקמת בסמיכות למתחם דיור של מתנחלים, שהיא הקבוצה השישית שעברה להתגורר בשכונה. האירוע מיקד את תשומת הלב של התקשורת הפלסטינית במשפחת אל-כורד, אשר הוצגה כנציגה סמלית של מצב הפלסטינים בירושלים.

2001 עד היום

ב-28 במרס 2004, בית המשפט הורה למחמד ופאוזיה אל-כורד לפנות את המתנחלים מהחלק שנוסף למבנה, להרוס אותו ולאטום כל פתח נוסף.¹⁶ החלטה זו אושררה ב-25 בפברואר 2007.¹⁷ כיוון שלא יכלו להרוס את הבית בעודו מאוכלס על ידי המתנחלים, בני משפחת אל-כורד ביקשו את עזרת המשטרה שוב ושוב והגישו במשטרת מחוז ירושלים בקשות ותלונות רבות. לבסוף הם תבעו את המשטרה בבית המשפט, ובית המשפט העליון אמר לקיים דיון בנושא זה בנובמבר 2009.¹⁸

בנובמבר 2008, לאחר שהפסידו בתביעה משפטית מתמשכת, פונו פאוזיה ומחמד אל-כורד בכוח מביתם, דבר שהסב תשומת לב מקומית ובינלאומית נרחבת. הזוג נדרש בשנית למלא אחר הצו משנת 2004 ולהרוס את האגף המשופץ (והמאוכלס) של הבית. משפחת אל-כורד ביקשה את עזרת המשטרה בכדי לפנות את המתנחלים אשר התגוררו שלא כדין במבנה והגישה תלונה למשטרת המחוז, פנתה לערכאות משפטיות נמוכות יותר ולבסוף אף לבג"צ. המתנחלים עזבו בפברואר 2009, והחלק המשופץ כעת אטום. יחד עם זאת תושבים ועורכי דין מעידים כי המתנחלים חזרו וכי הם מתגוררים במבנה.¹⁹

נגד משפחה רביעית, משפחת סבאג, הוגשה תביעה בדרישה לפינוי בגין אי-תשלום שכר דירה.²⁰ התביעה טרם נדונה. מספרן המדויק של המשפחות המשלמות את שכר הדירה – ועל כן עדיין נחשבות לדיירים מוגנים – אינו ידוע. לדברי התושבים, חלק מהדיירים האחרים עלולים לעמוד גם הם בפני סכנת פינוי בקרוב.

על פי צו בית משפט מתאריך 17 במאי 2009, על המשפחות ע'אווי וחנון לפנות את בתיהם עד לתאריך 19 ביולי; אם לא יעשו כן, הם יימצאו תחת איום של מאסר וקנסות כבדים.²¹

---

¹⁶ ת.פ 2353/03

¹⁷ ת.א לעניינים מקומיים, 2353/03

¹⁸ מספר בקשות ותלונות שהוגשו למשטרה במהלך 2007. מקור: עו"ד חאתם אבו-אחמד.

¹⁹ באמצע חודש אפריל פרסמו המתנחלים עלון ובו תמונות ותיאור של החלק המאוכלס בתוך הבית האטום.

²⁰ ת.א 19795/08

²¹ ת.א 4744/02

מסקנות

המסכת המשפטית המורכבת שתוארה לעיל הינה רק פן אחד של סיפור שיח' ג'ראח'. התבטאויות ישראליות רשמיות בנוגע לשיח' ג'ראח הגבילו את האירועים כשייכים לספירה המשפטית גרידא; ואולם בחינה נרחבת של האירועים האחרונים בשיח' ג'ראח חושף את השימוש הסלקטיבי במערכת המשפטית ל: (א) אכיפת צווי פינוי נגד תושבים פלסטינים אך לא נגד מתנחלים, ו(ב) תמיכה בתביעות בעלות יהודיות על קרקעות מלפני 1948 במזרח ירושלים תוך דחייה של תביעות בעלות פלסטיניות על קרקעות מלפני 1948 במערב ירושלים. עיוות שיטתי זה מוביל לניצול ציני של מערכת המשפט במטרה לקדם סדר יום פוליטי בלתי שוויוני ומסוכן.

רתימת המערכת המשפטית לקביעת עובדות בשטח מכתובה מראש את תוצאות הליך הפשרה בעניין תביעות הבעלות על הקרקע, שיהווה חלק בלתי נמנע מכל פתרון מדיני לסכסוך הישראלי-פלסטיני. יתרה על כן, צעדים אלה מסכלים את האפשרות להחיל את מתווה קלינטון במסגרת המשא-ומתן בירושלים, ועלולים להוביל להתלקחות באזור רגיש המהווה נקודת מפתח ברצף התרבותי, ההתיישבותי והכלכלי הפלסטיני.²²

הצעדים שלהלן יאפשרו את השמירה על הסטטוס-קוו עד אשר גבולותיה של ירושלים ייקבעו במסגרת המשא-ומתן על הסדר הקבע:

1. לוודא כי לא יקודמו תוכניות התנחלות חדשות באזור זה, ובכללן:
  - א. תב"ע 12705, התוכנית של נחלת שמעון אינטרנשיונל להרוס ולפתח מחדש את שמעון הצדיק.
  - ב. תב"ע 11536, התוכנית המורחבת למלון שפארד.

2. להקפיא את כל הליכי הפינוי והריסות הבתים באזור.

---

²² מתווה קלינטון משנת 200, הממשיך להוות המתווה המרכזי לפתרון מדיני בהסכמה, מחזיק בעיקרון לפיו אזורים ערבים יהיו בריבונות פלסטינית ואזורים יהודיים בריבונות ישראלית.

אודות עיר עמים

עיר עמים היא עמותה ישראלית בלתי מפלגתית, שהוקמה במטרה לפעול בתחומים הנוגעים ליחסים בין הישראלים לפלסטינים בירושלים ולעתידה הפוליטי של העיר.

עיר עמים פועלת במגמה שירושלים תהיה עיר תקינה ושוויונית, תוך קידום התנאים לעתיד פוליטי יציב יותר בירושלים.

בשל מעמדה הסמלי והממשי של ירושלים כעירם של שני עמים ושלוש דתות, ומקומה הקובע בהשגת הסדר מדיני, מעמידה עיר עמים בראש מעייניה את ירושלים כעיר יציבה, בה חולקים שני העמים, הישראלי והפלסטיני באופן שוויוני; עיר הדואגת לרווחתם ולכבודם של כל תושביה, על קודשיהם ונכסיהם ההיסטוריים והתרבותיים.

הידע והמומחיות של עיר עמים בכל הקשור לתנאים הפוליטיים, הכלכליים והחברתיים בירושלים זמין לארגונים ופרטים כאחד, ביניהם רשויות המדינה והעוסקים בניהולה של העיר, וכן לאלה הלוקחים חלק בדיפלומטיה שמאחורי הקלעים והפועלים למציאת הסדרים פוליטיים עתידיים לגבי ירושלים.

לעיר עמים יחסי עבודה מתמשכים עם הקהילה הפלסטינית בירושלים; כן יש לעמותה קשרים שוטפים עם גורמים בכירים בקהילה הבינלאומית הפועלים למען העיר ועתידה.

עיר עמים פועלת במגוון של דרכים המשלימות זו את זו:

- הפצת מידע על ירושלים לקהלי מטרה בארץ ובעולם. באמצעות פרסום דו"חות, קיום סיורים מאורגנים במזרח ירושלים, פעילות תקשורתית, סמינרים ממוקדים, הכשרות מקצועיות ופעולות ציבוריות אחרות, יוצרת עיר עמים קשר עם, ומיידעת את, מקבלי ההחלטות ואחרים - חברי כנסת ופקידי ממשלה בכירים, דיפלומטים, עיתונאים, אנשי מקצוע והקהל הרחב - לגבי ההתפתחויות בירושלים ומשמעויותיהן.
- מניעת יצירת "עובדות בשטח" העלולות לחבל במשא ומתן עתידי, וזאת באמצעות פעילות משפטית, התערבות מול גופים ממשלתיים והפעלת לחץ על מקבלי החלטות.
- חיזוק החברה האזרחית במזרח ירושלים על ידי עבודה משותפת עם ארגונים פלסטיניים למען קידום עיר יציבה ושוויונית יותר.